

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

<http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=3446147&CID=102426> : לינק לקובץ:

תוכנית: *הכל דיבורים*

תאריך: *13/10/2010*

שעה: *10:45:00*

רשת: *רשת ב'*

כותרת: פרופ' הילל שמיד - מכון חרוב - הנחיות לרופאים לזהות התעללות בילדים

ענת דוידוב ; מכון חרוב משיק בימים הללו תוכנית ארצית חדשה להכשרת רופאי ילדים ומשפחה בקופות החולים כדי לזהות טוב יותר מקרים של התעללות, והזנחה של ילדים. מי שעומד בראש מכון חרוב הוא פרופ' הילל שמיד, שלום פרופ' שמיד. המנכ"ל פרופ' הילל שמיד ; שלום רב, בוקר טוב. ענת דוידוב ; אתה גם חבר סגל בכיר בבית הספר לעבודה סוציאלית של האוניברסיטה העברית. כשאתם אומרים שאתם משיקים תוכנית ארצית חדשה להכשרת רופאי ילדים ומשפחה בקופות החולים זאת אומרת שיש בעיה. המנכ"ל פרופ' הילל שמיד ; כן. אנחנו זיהינו את הבעיה הזו כאשר התחלנו לתוכנית לרופאים בבתי חולים. זה תוכנית שהסתיימה כבר לפני שנה, שנה וחצי. אנחנו חשבנו שמן הראוי להכשיר את רופאי המשפחה ורופאי הילדים בקהילה וקיבלנו

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

הסכמה כמובן של קופות החולים. חשוב להזכיר שקופות החולים הגדולות, מכבי, מאוחדת וכללית. ענת דוידוב ; ברור. איפה הבעיות המרכזיות פרופ" שמיד? המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; הבעיות המרכזיות הם קודם כל בהתמודדות עם התופעה הזו של התעללות בילדים, פגיעה בילדים, אלימות כלפי ילדים. אנחנו חשבנו שאחת התוכנית הקריטיות ביותר, היא דווקא המפגש של רופא הילדים ורופא המשפחה. גם משפחה מגיעה אליו עם ילד שהכאיבו לו. ילד שאתה יכול לזהות בו מספר פגיעות, בין אם פגיעות פיזיות. או שאתה יכול לראות ילד שהוא מדוכדך, אז נשאלות השאלות, האם לרופא יש מספיק כלים. אנחנו חושבים שעם כל הכבוד לרפואה ה מתקדמת, דווקא בתחום הזה גם בבתי הספר לרפואה פחות ניתנת תשומת לב לענין. גם בבתי הספר לעבודה סוציאלית, למרות שיש קורסים על ילדים בסיכון, ניתנת פחות תשומת לב בנושא של פגיעה בילדים ואלימות כלפי ילדים. לכן חשבנו שיש לצייד את הרופא בכלים הרבה יותר מושחזים ומשוכללים כדי שיוכל לראות, כאשר ילד מגיע עם חבלה, האם זה כתוצאה ממשחק עם חברים שלו, או אולי יש פה משהו שהוא עם פגיעה מכוונת מצד דווקא.. ענת דוידוב ; תכף אני אשאל אותך על סימני הזיהוי שזה מאד חשוב בהקשר הזה, פרופ" שמיד, אבל אני חייבת להזכיר שאתמול באחד מהדיונים בכנסת, הזכיר הד"ר יצחק קדמן את המספר

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

המדעים של מליון ומאה אלף ילדים שבמהלך השנים אחד מתוך שישה ילדים, אם אני מצטטת נכון, עובר סוג של התעללות, או פגיעה מינית. זה מאד מאד חמור. בוא נדבר על סימני הזיהוי.. המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ;אני אבל ברשותך רוצה להגיד מה הנתונים.ה מועצה מפרסמת נתונים ויש לברך אותה על השנתון שהיא מפרסמת, אבל אני חייב לדווח על מימצאים שאנחנו מצאנו, מדובר כרגע על 34 אלף דיווחים בשנים 2008-2009 ללשכות לשירותים חברתיים. על מקרים של התעללות והזנחה, מי שמוביל במקרים האלה, רוב המקרים הם תוצאה של הזנחה. אנחנו כמעט משוכנעים שיש פה תת דיווח מפני שחלק מהאוכלוסיות, כמה האוכלוסיה החרדית או האוכלוסיה הערבית הם לא בדיוק משתפים פעולה בתחום של הדיווח, או הייתי אומר גם מתייחסים אחרת למושג התעללות או הזנחה.

ענת דוידוב ; אז ..

המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; לכן הנתונים, מדינת ישראל מבחינה זו של התעללות בילדים, זה לא מנחם שאנחנו מקום טוב באמצע, אבל יש לנו נתונים מאוסטרליה, קנדה, אפילו ארצות הברית ששיעור ההתעללות בילדים, או לפחות, אני אדייק, הדיווחים על התעללות בילדים לא תמיד הם מתגלים כאמיתיים הם הרבה יותר גדולים מאשר במדינת ישראל.

ענת דוידוב ; אז אם אתה מדבר על קבוצות הסיכון הללו,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אוכלוסיות הסיכון הללו, נגיד חרדים, מיעוטים, מגזרים, מה שנקרא סקטוריאליים. נגיד שאדם כזה מתעלל בילד, ואפילו לא חושב. אבל יש סימנים על הילד. הוא ימנע נגיד מלבוא לרופא בשביל טיפול שוטף כדי שלא יראו את הסימנים על הילד הקטן? המנכ"ל פרופ" הליל שמיד ; בהחלט כן. אנחנו יודעים שבאוכלוסיות מסויימות, שאם הרופא לדוגמא יגלה בילדה איזה סימנים, הוא יפרסם את זה. יכול להיות שהסביבה תזיק לה לאחר מכן הרבה יותר. ענת דוידוב ; כלומר כדי מראש להימנע מאיזה שהוא תיקון, ההורים לא בוחרים להגיע לרופא. המנכ"ל פרופ" הליל שמיד ; ודאי. יכול להיות מצב, אנחנו יודעים באוכלוסיות מאד ספציפיות שבהם הרופא , גם הרופא יהיה זהיר מאד להכריז על המקרה הזה כמקרה של התעללות, יכול להיות שהתוצאות יהיו הרבה יותר קשות לאותה ילדה שנפגעה, מהסביבה שלה על רקע של מניעים תרבותיים שונים בענין הזה. ענת דוידוב ; אתם יכולים לומר, חד משמעית, פרופ" שמיד, שבאוכלוסיות הללו, אוכלוסיות הסיכון, רמת ההתעללות, מידת ההתעללות היא גבוהה יותר מאשר באוכלוסיות אחרות? המנכ"ל פרופ" הליל שמיד ;אני רוצה להיות מאד זהיר בלשוני, אני אגיד ששיטת ההתעללות היא שונה לחלוטין בשתי האוכלוסיות,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

או בשלוש אוכלוסיות שהם מוגדרות כאוכלוסיות סגורות יותר. ענת דוידוב ; כלומר, זה משהו שמושרש בחינוך הבסיסי. המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; נכון. התופעה היא ששם מחנכים ילד, במגזר החרדי לכבד את אביך ואת אמך ולתת כבוד לזקן. הזקן מבקש ממנו עזרה, לאחר מכן גם יכול לפגוע בו, אבל הילד לא מודע לענין. הסביבה גם לא חושבת שהיא צריכה לדווח לכן.. ענת דוידוב ; כבוד לאבא ולאמא זה בסדר. אבל זה לא צריך לבוא עם מכות. המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; ודאי שזה לא צריך לבוא עם מכות. צריך לגלות את הנושא של המכות, אבל אני אומר עוד פעם, יש חלק מהאוכלוסיה שהיא לא תדווח על המקרים האלה, כי היא תזיק בסופו של דבר לסביבה הקרובה שלה, ולכן אנחנו חשבנו שמן הראוי שבאותם מקרים שמגיעים הילדים שהם יש להם את אותם ס ימנים, שאו סימנים כחולים, או מכות על הגב, או הילד בא לבוש ביום חם עם מכנסיים ושרוולים ארוכים, יש פה להדליק נורה אדומה אצל אותו רופא שזה ממש תחנה קריטית. ענת דוידוב ; אז אתה מדבר על סימני זיהוי. המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; נכון. אני אגיד לך מיד מה אני מתכוון בסימני זיהוי. חלק מהם מניתי עכשיו, נאמר אם אתה רואה סימנים כחולים, אם אתה רואה שילד בא ביום חם במכנסיים ארוכות, אם אתה רואה ילד שאולי עדיין מרטיב. אם

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אתה רואה ילד שהוא מדוכדך, או בבית הספר הוא לא בדיוק משחק עם הילדים הוא בודד בתוך חצר הילדים - אלה סימנים שמישהו צריך להדליק לו אור אדום. אנחנו פירסמנו לא אחת את הסימנים האלה, אבל זה לא מספיק, ענת, מפני שלא תספיק, סליחה, ההתמודדות של הרופא לבד בתוך המרפאה שלו עם גילוי המוקדם. חייב להיות פה כלים שלובים עם המערכות הארגוניות. לכן באותם השתלמויות או סדנאות שאנחנו מיעדים אותם. התחלנו בהם בשבוע שעבר עם קופת חולים מכבי, בשבוע הבא עם המאוחדת, זה ליידע את הרופאים. לצערי הרב רופא קהילה ומשפחה לא מכירים את השירותים בקהילה. הם לא יודעים מה מקומו של פקיד סעד לחוק הנוער. הם לא יודעים מה מקומה של העובד, או העובדת הסוציאלית. הם לא מבינים מה זה מרכז הגנה, או מרכז חירום. ולכן, אי אפשר שכל אחד מהדיסיפלינות האלה, או אנשי המקצוע האלה, יעבדו בנפרד. חייב לבוא פה שילוב. לכן כשאנחנו נותנים השתלמויות, אנחנו לא רק מקנים ידע על תפקידו של הרופא בגילוי, באיתור במניעה, אלא גם רוצים לחשוף אותם לאותם מערכות, כי גילינו שהאנשים האלה לא כל כך מכירים את המערכות האלה. ואם הם לא יעבדו ביחד לא עשינו שום דבר.

ענת דוידוב ; אתה יכול לומר לי מה הוא ילד בסיכון בהגדרה שלך?

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; הילד הסיכון יש הגדרה של אמנה בין לאומית לשלום הילד שמדינת ישראל אימצה אותה, היא אומרת שילדים ובני נוער בסיכון חיים במצבים שמסכנים אותם במשפחתם או סביבתם, כתוצאה מכך נפגעת יכולתם לממש את זכויותיהם. הזכויות האלה הם בתחום א - שאנחנו מדברים עליו עכשיו קיום פיזי. קודם כל שהבן אדם הוא הילד יזכה לקיום פיזי נאות, לבריאות והתפתחות, שהוא ישתייך למשפחה שיכולה להעניק לו חום ואהבה, ולא משפחה מפורקת אולי שהוא לא יכול להתמודד עם כל הסכנות שעומדות בהקשר הזה. למידה ורכישת מיומנויות גם פורמלית וגם לא פורמלית, רווחה ובריאות רגשית. שתייכות חברתית והשתתפות חברתית. אלה ההגדרות שממשלת ישראל בתוכנית הלאומית אימצה אותם. הפכה להיות נחלתם של כל אותם משרדים שהם כרגע שותפים באותה תוכנית כדי להתמודד עם הבעיה של הילדים בסיכון.

ענת דוידוב ; עוד נקודה מעניינת פה שהתוכנית הזאת היא בתיאום עם משרד הבריאות, כלומר, עם מי שעומד בראשה שזה סגן שר הבריאות מר ליצמן. השאלה אם הוא משתף פעולה כמו שצריך עם הדברים האלה.

המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; אני יכול להגיד לך במפגש, אנחנו אמורים להתחיל בסבב ב" או מחזור ב" לרופאים במשפחה. קיבלנו רופאים בבתי החולים כי אנחנו חושבים שצריך להגביר את

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

הפעילות הזאת. אנחנו קיבלנו את ברכת הדרך מהנהלת המשרד. ממש בימים אלה אנחנו מתכננים את המחזור השני של רופאי בתי החולים כדי לתגבר, לתמרץ, ובצורה כזו ליצור אפקט יותר גדול בהתמודדות עם התופעה. ענת דוידוב ; אפשר שגם יכנסו נגיד, עובדים סוציאליים אנשים מטעמכם לגנים, לבית ספר, לקבוצות שאתם מגדירים אותם קבוצות של אוכלוסיות בסיכון, כדי להתחיל לזהות את הבעיה, אם יש כזאת קודם לכן? המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; קודם כל את חייבת לדעת שעובדים סוציאליים כבר מזמן לא קיימים בבתי ספר. אין תקנים לעובדים סוציאליים בבתי ספר. ענת דוידוב ; נכון. אבל זאת יוזמה שיכולה להיות יוזמה ברוכה, כדי למנוע אחר כך את המכה. המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; כן, אבל זה בעיה של תקנים. בבתי הספר כרגע בקושי בחלק מהם יש יועצים חינוכים. ענת דוידוב ; ולא אחיות. המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; לא אחיות. בהקשר הזה אני רוצה להגיד, א - אנחנו התחלנו בפעילות עם אחיות בריאות הציבור בירושלים. אני חושב שאחיות בריאות הציבור זה עוד תחנה קריטית וחשובה בגילוי מוקדם לאור העובדה שבשנים האחרונות גם אין ביקורי בית. הרי פעם שאנחנו היינו ילדים היה ביקורי

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

בית, או כשהיינו הורים צעירים היו אחיות באות לבקר אותנו, היום האחיות לא מגיעות לבתים לכן קשה מאד לזהות. אז לכן מה שאת מצפה שיהיה עובדים סוציאליים זה לא קיים. ענת דוידוב ; זה אוטופיה. המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; אני לא יודע אם אוטופיה, אבל מי שמסתכל על מערכת השירותים החברתיים במדינת ישראל יודע בדיוק מה מצב השירותים. ענת דוידוב ; נכון. הולכים ומדרדרים וזה חבל. אנחנו נעצור כאן, היה מאד מעניין. הלוואי וזה יעזור. פרופ" ה ילל שמיד מנכל מכון חרוב שמשיק בימים אלה תוכנית ארצית חדשה להכשרת רופאי ילדים ומשפחה בקופות החולים לזיהוי של מקרה התעללות והזנחה של ילדים. זה מאד חשוב. הלוואי שלא יהיו לנו כאלה. תודה רבה לך, ובוקר טוב. המנכ"ל פרופ" הילל שמיד ; תודה רבה ובוקר טוב.